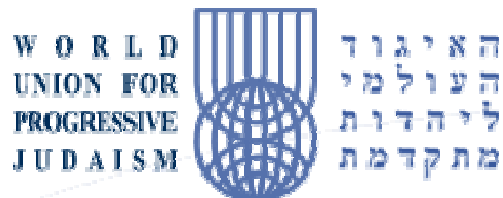

5773

Torah from Around the World

קמח אין תורה אין ואם תורה אין קמח אין אם
*Zonder levensonderhoud is er geen Tora
en zonder Tora is er geen levensonderhoud.*
(R. Eleazar ben Azarja, Pirké Avot 3:21)

Sjabbat 27 juli 2013 / 20 av 5773
Sidra Devariem, Ekev [Deuteronomium] 7:12-11:25
Tanach blz. 366-375
Haftara: Jesjaja 49:14-51:3
Tanach blz. 885-888

Commentaar: rabbijn Laura Janner-Klausner, rabbijn van de [Beweging voor Reform Jodendom](#), Engeland

Vertaler: Jochanan Belinfante

Het Engelse origineel

Sidra Ekev

In sidra Ekev (עקב) vervolgt Mosjé zijn toespraak tot de Israëlieten, waarbij hij de consequenties uitlegt van het wel of niet gehoorzamen aan de geboden van God. Onder de beloningen voor gehoorzaamheid valt dat men kan blijven genieten van de voordelen van het Verbond: gezondheid, overdadige opbrengst en vruchtbaarheid. De vijanden van de Bné Jisrael zullen worden verslagen en de Israëlieten zullen, met Gods hulp, in staat zijn om het land Israël binnen te trekken.

“Zij zijn te vinden in mijn kleedkamer, klaar voor actie’ - dit zou kunnen klinken als een beschrijving van mijn verbijsterende nieuwe schoenen, wachtend op de eerste keer dat zij zullen worden aangetrokken voor hun eerste uitstapje in een komend uitje van de gemeente, maar het

gaat om iets totaal anders”, zo beschreef mijn geweldige collega rabbijn haar als een spiraal opgewonden *tefillien*!

Velen van ons, zeker de vrouwen, denk ik, hebben tefillien [gebedsriemen] in onze verschillende fysieke en metaforische garderobes, ‘klaar voor actie’. Dat is mogelijk zo omdat tefillien horen tot de laatste overblijfselen van de door het geslacht bepaalde verschillen in het dragen van joodse rituele symbolen door Progressieve Joden, samen met het kleine *talliet* [gebedsmantel].

Deze mitswa [gebod] wordt niet minder dan vier keer gegeven aan het joodse volk, en hier in Ekev is één van die keren.

„Houd Mijn woorden dus in gedachten, maak ze u eigen, draag ze als een teken om uw arm en als een band op uw voorhoofd.” (Devariem 11:18).

Dit viervoudig benoemen kan die extra nadruk zijn die nodig is om dit ritueel te verankeren, gezien het unieke van dit ritueel en de mogelijke onhandigheid bij deze zeer karakteristieke mitswa. Het is een alles omvattende praxis. Het verbindt je en het verplicht je. Zoals het wordt verwoord in de meditatie voordat je de tefillien omlegt. In *Seder HaTefillot*, de siddeer van de Britse Reform Beweging, is het leggen van tefillien een ervaring van meerdere zintuigen: „Als een herinnering aan Gods ‘uitgestrekte arm’, en tegenover het hart - om op deze manier te laten zien dat de verlangens en wensen van ons hart onder controle gehouden moeten worden ten behoeve van de dienst aan God, wiens naam is gezegend. En op het hoofd, de hersenen bedekkend - om te laten zien dat het denken, dat wil zeggen mijn hersenen, met al mijn zintuigen en verstandelijke vermogens, toegewijd zouden moeten zijn aan de dienst aan God, wiens naam is gezegend.”

Mijn zintuigen worden geactiveerd als ik mijn tefillien draag: door de geur van het leer wanneer ik ze uitpak; door het zien van de doosjes [waarin ze zitten opgeborgen]; door de herinnering aan de teksten die ik letterlijk op mijn linker arm en mijn hoofd plaats; door de klank van de berachot [zegenspreuken] wanneer ik de riemen rond mijn arm wikkel en ik mij de volgorde herinner van het ritueel en door het gevoel dat ik er voor als ik mijn vingers laat gaan over het teken dat de riemen een aantal uren op mijn arm achterlaat, nadat ik ze er weer afgehaald heb.

Wanneer ik mijn dag begin met het leggen van tefillien vind ik het goddelijke in de verbinding, in het zeven keer omwinden van het leer om mijn arm; elke winding bindt mij, mij in toenemende mate verbindend en losmakend, voordat mijn wakkere uren aanbreken. De wikkelingen van de riem om mijn arm tellende, verbind ik mij met mijzelf, met anderen die bidden en met mijn zoektocht naar het goddelijke.

Ik droeg geen tefillien totdat ik drieëndertig was. Toen ik het deed, leek het bijna alsof de kamer om mij heen draaide. Deze daad, meer dan elke andere, voltooide het vertrek uit mijn orthodoxe opvoeding tot mijn thuiskomen in het Reform Jodendom. Ik was er absoluut zeker van dat iets goddelijks en iets afschuwelijks zou gebeuren als ik eenmaal de tefillien had omgelegd. Dat gebeurde niet; ik was nog steeds mijzelf.

Alhoewel, er kan toch iets zijn gebeurd. Ik voelde mij sterker, ik voelde mij betrokken - ik voelde mij verbonden. Ik denk dat de betrokken verbondenheid voortkwam uit de actie van het binden van de tefillien; door de details van het uitvoeren van de ingewikkelde instructies van het ombinden van de tefillien en ook, laat ik eerlijk zijn, door het gevoel er vreemd uit te zien met de

tefillien. Maar wat het meest belangrijke was, is dat zelfs na het ontbinden, niet alles ontbonden is, want ik voel mij nog steeds verbonden met het Verbond door deze actie, door dit *ot*, teken, van het dragen van tefillien. Deze emotie, deze bevestiging, is de sleutel tot de sidra van deze week.

Nu neem ik volledig deel aan dit serieuze 'spel'. „In de joodse wereld,” zegt de transgender student-rabbijn Ari Lev Fornari in *Torah Queeries* (New York University Press, 2009, p. 241), „zijn de talliet en tefillien nog steeds bevoorrecht als tekenen van mannelijkheid en joodse authenticiteit. In het licht van dit feit is het noodzakelijk om zich symbolen van joodse mannelijkheid toe te eigenen, zodat vrouwen en van geslacht veranderende mensen zich heel kunnen voelen en als zodanig worden gezien binnen de joodse traditie.”

Door het dragen van tefillien wordt ons Verbond zichtbaar. Niet voor niets nodigt de *Chabad*-beweging Joden uit tefillien om te doen in openbare ruimtes. Maar het gaat dieper dan het tonen van een heilig symbool van een stam: het leggen van tefillien als deel van het Verbond is niet waarde-neutraal. Wij verbinden ons dagelijks aan de ethische verplichtingen, samengevat in de woorden van Hosjea, die wij reciteren tijdens het wikkelen van de tefillien op ons lichaam. De intieme taal van deze woorden vergezelt ons op een ontwikkelingsboog van het private „jij met Mij”, via het formuleren van de kernwaarden die ons zouden moeten leiden, naar de meest diepgaande spirituele belofte: „jij zult de Eeuwige kennen”:

„Ik verbind je met Mij voor altijd.

Ik verbind je met Mij in recht en wet, in liefde en erbarmen.

Ik verbind je met Mij in trouw, en je zult de Eeuwige kennen.”

(Hosjea 2:21-22)

Vorig jaar stelden wetenschappers dat zij het Higgs-veld hadden ontdekt; het heeft de bijnaam het 'Gods deeltje'. Het is de 'lijm' die neutronen en protonen samenbindt en is dus de 'lijm' die het hele universum samenbindt. Het is de uiteindelijke, kosmische binding van en in fysieke materie. Maar de binding die Hosjea voor ogen had en die wij associëren met ons dagelijkse ritueel is transcendentiaal: een Verbond van integriteit en rechtvaardigheid, tederheid, liefde en betrouwbaarheid. Die brengen ons tot de aanwezigheid van het goddelijke. Wij dragen tefillien, een van de oudste mitswot, vervuld van deze aspiraties: het leiden van een leven van integriteit en rechtvaardigheid, tederheid, liefde en betrouwbaarheid. Dit is ons samengestelde joodse 'Gods deeltje', dat de integriteit van het universum bevestigt en zo de boodschap vervult van sidra Ekev.